

Måluppfyllelse 2021

Tekniska verken i Linköping AB (publ)

Innehåll

Uppfyllelse av uppdrag.....	3
1 Efterlevnad av det fastställda kommunala ändamålet.....	4
2 Efterlevnad av de kommunala befogenheterna	5
3 Efterlevnad av ägardirektiv och övriga styrande dokument	6
4 Riskhantering	9
5 Sammanfattande bedömning av bolagets uppfyllelse av uppdrag	11
BILAGA 1 Urval av genomförda investeringar 2021	12

Uppfyllelse av uppdrag

Denna rapport upprättas för att kommunstyrelsen ska kunna fatta beslut i enlighet med den så kallade uppsiktsplikten, enligt kommunallagen 6 kap 1 §.

Enligt 6 kap 9 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen årligen pröva om den verksamhet bolagen har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunala ändamålet

Enligt 10 kap 3 § ska kommunfullmäktige fastställa det kommunala ändamålet med respektive bolags verksamhet. Det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna ska enligt 3 § anges i respektive bolags bolagsordning.

Kommunala befogenheter

Kommunens befogenheter avser de grundläggande principer som gäller för all kommunal verksamhet enligt kommunallagen 2 kap. Dessa principer omfattar därmed även kommunala bolag.

Principerna är bland andra:

- Likställighetsprincipen
En kommun ska behandla sina invånare lika om det inte finns sakliga skäl för annat. Exempelvis ska taxor gälla lika för alla.
- Lokaliseringsprincipen
En kommun får endast bedriva verksamhet inom det egna geografiska området eller för deras medlemmar.
- Självkostnadsprincipen
En kommun får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

1 Efterlevnad av det fastställda kommunala ändamålet

Ändamålet med bolagets verksamhet är att tillhandahålla de tekniska nyttigheter och tjänster som omfattas av verksamhetsföremålet på konkurrenskraftiga villkor, till god kvalitet och med hög leveranssäkerhet. I ändamålet ingår också att med stark miljöprofil genomföra verksamheten på ett ekologiskt hållbart sätt samt att ge ägaren skälig avkastning.

Bolagets och koncernens verksamhet, ändamål och uppdrag anges i de av kommunfullmäktige antagna bolagsordningarna för respektive bolag samt de av kommunfullmäktige upprättade ”Gemensamt ägardirektiv” samt ”Särskilt ägardirektiv för Tekniska verken-koncernen”.

Med visionen om att utgöra världens mest resurseffektiva region har följande strategiska fokusområden identifierats; framtidssäkring, lönsamhet och säkerhet, hållbarhet, kund, medarbetare samt digitalisering. Inom varje fokusområde finns flera koncerngemensamma strategiska mål och aktiviteter. Utöver dessa har även alla staber och affärsområden egna mål och nyckeltal kopplade till varje strategiskt fokusområde.

En koncerngemensam strategiskt plan och affärsplan har beslutats med aktiviteter där Tekniska verken sannolikt utgör kommunens starkaste verktyg för möjliggörande av kommunens mål för ett koldioxidneutralt Linköping 2025. För att nå det gemensamma målet återfinns inom planeringsperioden betydande satsningar inom förnybar elproduktion med både vind- och solkraft. Fjärrvärmens och fjärrkylans betydande miljömässiga värden för kommunen är fortsatt oerhört centralt för bolagets och kommunens utveckling.

Tekniska verken arbetar med alla FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, men vissa kan koncernen påverka mer än andra. Av de globala målen är det fem som berör alla delar av koncernen; Mål 5 Jämställdhet, Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, Mål 10 Minskad ojämlikhet, Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion samt Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna.

Koncernen har även under 2021 bedrivit verksamheten med en hög leveranssäkerhet av tillhandahållna tjänster. Drifts- och beredskapsorganisationen likväl som utvecklingsorganisationen har haft en väl genomförd planering, ledning och styrning inom koncernen vilket skapat stabilitet och värde för kommunens invånare och kommunen i sig. I de fall det förekommit störningar i leveranserna av våra samhällsviktiga tjänster har medarbetarna visat stort engagemang i återställande och informationsgivning till intressenter.

Verksamheten bedrivs med mycket hög miljöprofil och bedöms ligga i framkant, såväl nationellt som internationellt inom flera områden. Klimatbokslut, Hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningens lagkrav och GRI samt miljörapporter för tillståndspliktiga verksamheter upprättas årligen.

Flera av koncernens verksamheter bedrivs med tillsyn av andra myndigheter såsom Energimarknadsinspektionen, Arbetsmiljöverket och Länsstyrelsen i Sörmlands och Östergötlands län. Särskild redovisning upprättas enligt gällande regler för verksamheterna inom vatten och avlopp, elnät, fjärrvärme, hushållsavfall, slamhantering och villkor för utsläpp till luft och vatten.

Sammantaget har koncernens verksamheter bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet. Det skall noteras att koncernen i många delar är en affärsdrivande verksamhet med tydliga avkastningskrav från ägaren.

Efter kommunfullmäktiges godkännande kan bolaget, för att främja dessa ändamål, äga aktier eller andelar i andra företag.

Under året har följande förändringar genomförts inom koncernen:

- Tekniska verken har köpt resterande andelar av dotterbolaget Bixia AB och är därmed hundra procentig ägare.
- En koncernintern omstrukturering har genomförts då Bixia ProWin AB fusionerats in i Tekniska verken i Linköping Vind AB.
- Utsikt Bredband AB har utökat sitt regionala samarbete genom att bli delägare i Nodena AB (25 %) och VÖKBY Bredband AB (40 %).
- Tekniska verkens ägarintressen i EVerreg AB och Utvecklingsklustret Energi AB har förändrats. EVerreg AB har avyttrat delar av sitt dotterföretag Mer Sweden AB (tidigare Bee Charging Solutions AB), medan Utvecklingsklustret Energi AB förvärvat andelar i andra bolag.

2 Efterlevnad av de kommunala befogenheterna

Tillhandahållandet inom Linköpings kommun av vatten- och avloppsverksamhet ska ske med beaktande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip. I den mån denna typ av verksamhet bedrivs i annan kommun ska den verksamheten bedrivas på affärsmässiga grunder.

Vatten- och avloppsverksamheten beaktar såväl likställighets- som självkostnadsprincipen och bedrivs inom av kommunfullmäktige beslutat verksamhetsområde. Kvaliteten på tillhandahållna produkter och tjänster har fortsatt varit mycket hög. Förnyelseinvesteringstakten har under de senaste åren ökat samtidigt som betydande exploateringsinvesteringar genomförts för att understödja Linköpings fortsatta expansion.

Tillhandahållandet inom Linköpings kommun av tjänster avseende avfallshantering rörande hushållsavfall ska ske med beaktande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip.

Avfallshanteringen beaktar likställighets- och självkostnadsprincipen i linje med de mål som föreslås i den nya avfallsplanen och arbetet uppåt i avfallstrappan. Under 2021 höjdes taxan för hushållsavfallstjänster (inklusive slamtömning och latrinhämtning) med 10 procent på den fasta avgiften och 4 procent på den rörliga avgiften, vilket innebar en sammanvägd justering om 6 procent från årets början. Taxehöjningen är ett steg i att nå balans då taxan inte nått självkostnad.

Fjärrvärme-/fjärrkyleverksamhet samt produktion av och handel med el, handel med biogas, kommunikationstjänster och andra servicetjänster av kvalificerat slag ska bedrivas på affärsmässig grund.

Prissättningen för fjärrvärme och fjärrkyla sker i samverkan med kunder (i den så kallade Prisdialogen). För 2021 genomfördes i Linköping en prishöjning på fjärrvärme för både näringsidkare och privatkunder med 0,8 procent och 0,5 procent i Katrineholm. För kunder inom samtliga kundkategorier i Borensberg och Kisa ökade priserna med 0,3 procent. För kunder i Åtvidaberg och Skärblacka ökade de med 0,5 procent.

3 Efterlevnad av ägardirektiv och övriga styrande dokument

I likhet med tidigare år har koncernen i det strategiska arbetet och styrningen av verksamheten anpassat de av kommunfullmäktige upprättade ägardirektiven på så sätt att ägardirektivens innehåll grupperats i tre huvudområden: Miljö, Samhälle och Affär.

Tekniska verken-koncernen har på ett mycket framgångsrikt sätt skapat betydande värden för ägaren och Linköpings kommun och dess invånare. I bilaga 1 beskrivs ett urval av de investeringar, aktiviteter och projekt som respektive affärsområde drivit under 2021.

Långsiktiga finansiella mål	Mål	2021	2020	2019
Avkastning på totalt kapital, %	> 6	6,3	5,9	7,0
Operativt kassaflöde, mnkr	> 0	22	-256	-329
Soliditet, %	> 30	46	49	50,6
NöjdKundIndex, Linköping Privatkunder	> 70	73	---	71
NöjdKundIndex, Linköping Företagskunder	> 70	74	---	71
NöjdKundIndex, Katrineholm Privatkunder	> 70	70	---	71
NöjdKundIndex, Katrineholm Företagskunder	> 70	72	---	71
NöjdKundIndex, Mjölby Privatkunder	> 70	78	---	80
NöjdMedarbetarIndex	> 75	72	70	---
LedarskapsIndex	65	78	78	---

Avkastning på totalt kapital. Mål om > 6 % som snitt över en tioårsperiod gäller från 2021. För tidigare år redovisas tidigare gällande 5 års snitt.

Operativt kassaflöde. Mål om > 0 mnkr som snitt över en tioårsperiod. För tidigare år redovisas tidigare gällande 5 års snitt.

NöjdKundIndex. Under året har mätmetoden för Nöjdhundindex (NKI) ändrats och mätning sker nu varje månad i en digital portal, istället för en större mätning årsvis. Resultat saknas gällande NKI för företagskunder i Mjölby, på grund av för litet underlag.

NöjdMedarbetarIndex. Tekniska verken-koncernen har historiskt genomfört medarbetarundersökningar vartannat år varför resultatet för 2020 redovisas i tabellen ovan. Från och med 2021 genomförs dessa undersökningar varje år.

LedarskapsIndex. Undersökningen genomfördes första gången 2020.

För koncernen var årets temperaturförhållanden gynnsamma, med framför allt en kall inledning av året, som medfört en ökad fjärrvärmeförsäljning.

Koncernens sålda elförsäljningsvolym från vattenkraft, vindkraft och kraftvärme var högre jämfört med föregående år. Preiseffekten, utifrån årets elprisnivåer, var gynnsam för produktionen i samtliga produktionsslag. De höga och volatila elpriserna, tillsammans med mindre andel planerbar kraft, innebar dock en negativ påverkan på resultatet för elhandeln. Under året har priset för utsläppsrätter ökat kraftigt och därmed också medfört en ökad kostnad i produktionen.

Prisnivån på huvuddelen av koncernens produkter och tjänster är fortsatt under eller mycket under riksgenomsnittet. I flera delar bland landets lägsta, vilket är i enlighet med ägardirektiven.

Total utdelning under 2021 uppgick till 187 mnkr.

Koncernens finansiella ställning är fortsatt god. Soliditeten har marginal till det av ägaren upprättade riskgolvet om 30 procent. Koncernens operativa kassaflöde uppgår till 22 mnkr att jämföras med föregående år då koncernens redovisade ett negativt kassaflöde om 256 mnkr. Det kraftigt ökade kassaflödet kan primärt tillskrivas kallare inledning på året vilket genererade temperaturer strax under normalår (ca 97 procent jämfört med 2020 då motsvarande siffra var cirka 80procent). Detta har givit ökade volymer i vår produktion. Det ökade

elpriset med ett årssnitt om 670 kr/MWh i prisområde SE3 (221 kr/MWh år 2020) har varit gynnsamt för såväl kassaflöde som resultat. Under 2021 har investeringarna uppgått till 1137 mnkr jämfört med 1313 mnkr 2020. De största investeringarna återfinns inom Bränslebaserad energi, Bredbandsverksamheten med bland annat landsbyggsutbyggnad, Nätverksamheten med utbyte av elmätare och koncernens Vindverksamhet med ytterligare utbyggnad av vindkraft.

Trots ovanstående påverkansfaktorer uppfylls de av ägarna uppsatta målen och finansiella kraven mycket väl. Tekniska verken är ett företag med mycket god kreditvärdighet. Med den finansiella styrkan skapas möjligheter att fortsatt utveckla verksamheten och investera i värdeskapande verksamhet för framtiden. Utan den finansiella styrkan blir koncernen kraftlös och utan möjligheter att addera värden och möta ägarkraven inom områdena samhälle och miljö.

Den finansiella styrkan skapar också förutsättningar för Tekniska verkens ledning och styrelse att fortsatt framgångsrikt driva verksamheten med betydande kundvärden i produkt och tjänsteerbjudande.

I Tekniska verken-koncernens långtidsplaner återfinns omfattande investeringar kopplat till miljö, samhälle och affär. Genomförandet kräver en fortsatt god finansiell ställning. De av styrelsen fastställda planerna bedöms kunna mötas men medför ökad kapitalbindning i anläggningar och ökade lån.

Genom säkerställande av professionell ledning, planering, styrning och uppföljning av verksamheten med engagerade medarbetare med betydande fackkunskap skapas förutsättningar att utifrån god bolagsstyrning och samverkan mellan bolagets ledning och styrelse få kvalitet, effektivitet, prisvärdhet samt lönsamhet i verksamheten.

Bolaget har efterlevt de av Linköpings kommunfullmäktige upprättade ägardirektiven och andra styrande dokument. Som styrande dokument med bäring på bolaget avses främst kommunens Finanspolicy som omsatts till Tekniska verkens Finanspolicy. Efterlevnaden har varit god.

4 Riskhantering

Koncernen exponeras genom sin verksamhet för en mängd olika risker vilka indelas i finansiell risk, operationell risk och strategisk risk. Löpande identifieras och analyseras risker med mål att reducera dem till en acceptabel riskexponering.

Inom de finansiella riskerna är de mest väsentliga riskerna knutna till oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna. Genom att upprätta och följa upp policyer inom olika områden reduceras riskerna till en acceptabel nivå.

Det finns även andra finansiella risker som felaktigt hanterade skulle kunna skada företaget, såsom risker kopplade till närståendetransaktioner och oegentligheter.

Generellt gäller att ingen har rätt att hantera transaktioner som gäller en själv eller närstående. Detta framgår bl.a. av våra riktlinjer för representation och attestreglementet vilka finns lätt tillgängliga tillsammans med övriga riktlinjer och policyer för samtliga medarbetare på företagets intranät och även i dokumenthanteringssystemet.

Medarbetare ska rapportera iakttagelser som de bedömer kan vara oetiska eller olagliga till Linköpings kommuns funktion för visseblåsning. Funktionen finns tillgänglig via vårt intranät och på kommunens hemsida. Det finns inga kända fall av korruption, mutor och jäv inom koncernen under 2021. Inga anställda har heller fått några repressalier. Under året har vi inte heller haft några korruptionsärenden kopplade till våra leverantörer eller entreprenörer och inga kontrakt med dessa har brutits.

För att minska risken för oegentligheter kopplade till finansiella transaktioner har flera typer av åtgärder vidtagits, bl.a.

- Systeminställning kräver att samtliga leverantörsfakturor måste godkännas av minst två personer.
- Utbetalningar kan ske genom betalningsuppdrag till bank som kräver två personer i förening. Ingen kontanthantering förekommer i koncernen.
- Bankerna kontrollerar och stoppar dubbla betalfiler och extrema belopp.
- I system loggas vissa händelser med utförare och tidpunkt. Detta ger möjlighet till uppföljning och kontroll men även bevis vid konstaterade överträdelser.
- Ingen person med möjlighet att hantera utbetalningar ska kunna hantera inställningar av behörigheter och attesträtter.

- Årligen kontrolleras att medlemmar av koncernens ledningsgrupp inte attesterar fakturor som berör dem personligen såsom kostnader för t.ex. representation och resor m.m. Överordnads attest ska alltid finnas. Koncernchefens kostnader attesteras av Finansdirektören på uppdrag av styrelseordföranden. Utfallet rapporteras till koncernstyrelsen.
- Single sign on till system som hanterar leverantörsfakturor minskar risk för åtkomst för obehöriga.

Vi bedömer att vidtagna åtgärder minimerat risken för väsentlig finansiell skada som följd av bedrägerier och närståendetransaktioner.

Säkerhet

Verksamheten påverkas av ökade krav från såväl omvärlden som från kunder, ägare och medarbetare. Det handlar till exempel om krav på tillträdesskydd, informationssäkerhet, personalsäkerhet och rapportering av incidenter.

Bolagets säkerhetsarbete bedrivs därför systematiskt och riskbaserat för att ha en god säkerhetsnivå, utifrån hotbild samt de lagar som finns. Säkerhetshöjande åtgärder identifieras i riskanalyser och implementeras enligt upprättade säkerhetsplaner. Det riskbaserade arbetet följer säkerhetsskyddslagen och föreskrifter från tillsynsmyndigheter. Beredskap att hantera oförutsedda allvarliga händelser upprätthålls genom kontinuerlig utbildning och övning.

Inga intrång eller förluster av känslig information har inträffat under året. Under 2021 har tre personuppgiftsincidenter registrerats. Ingen av incidenterna bedömdes så allvarlig att anmälan krävdes till Integritetsskyddsmyndigheten.

5 Sammanfattande bedömning av bolagets uppfyllelse av uppdrag

Det är styrelsens och verkställande direktörens uppfattning att Tekniska verken i Linköping AB (publ) på ett mycket framgångsrikt sätt efterlevt uppdraget så som det formulerats i ägardirektiv, bolagsordning och andra styrande dokument. Verksamheten bedrivs långsiktigt och innovativt med en tydlig koppling till erhållna ägardirektiv. Verksamheten bedöms även vara organiserad för fortsatt uppfyllelse av dess uppdrag, vilket även framgår i verksamhetens beslutade långtidsplanering.

Bolaget intar en ledande position i landet vad gäller tillhandahållandet av produkter och tjänster till hög kvalitet och till priser under eller kraftigt under riksgenomsnittet samtidigt som en mycket god intjäning och lönsamhet uppnås. Trots den höga ambitionsnivån och investeringstakten har företaget en av landets bästa kreditbetyg inom sin bransch och en tillgänglighet i tjänsterna som ligger på en nivå över 99 procent, vilket utgör ett samlat gott betyg till medarbetare, ledning, styrelse och ägare.

Tekniska verken har fortsatt levererat betydande värden till Linköpings kommun och dess invånare inom fokusområdena Affär, Miljö och Samhälle. Uppdraget har mycket väl uppfyllts.

Denna rapport har:

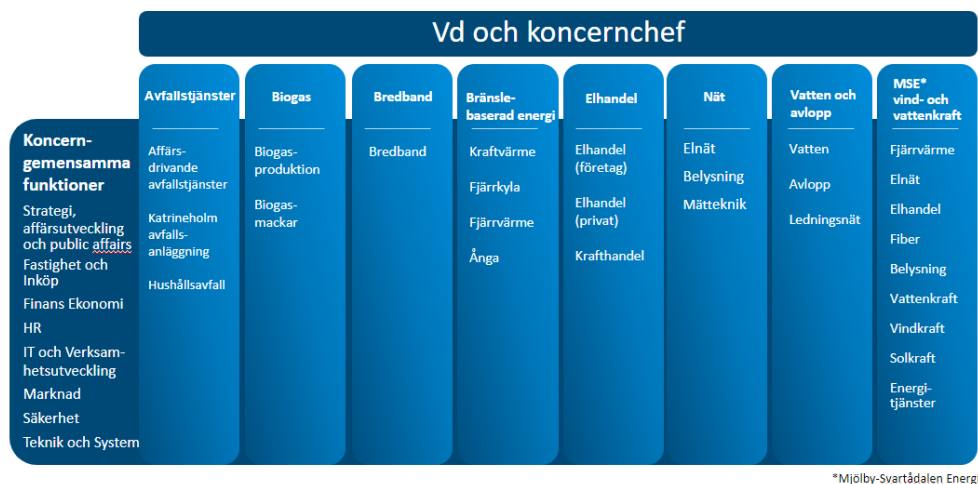
Godkänts av: Charlotta Sund, vd och koncernchef

Faststälts av: Styrelsen i Tekniska verken i Linköping AB, 28 februari 2022

BILAGA 1 Urval av genomförda investeringar 2021

Koncernens operativa organisation

I nedanstående illustration beskrivs koncernens operativa organisation.

Urval investeringar, projekt och aktiviteter 2021

Nedan följer ett urval av de investeringar, projekt och aktiviteter som bedrivits under året inom Tekniska verken-koncernen och som understödjer de av kommunfullmäktige upprättade ägardirektiven.

Avfallstjänster

Tekniska verken har tillsammans med Linköpings kommun tagit fram en ny avfallsplan vars syfte har varit att upprätta mål och åtgärder för att minska mängden avfall inklusive farligt avfall, på ett sätt som bidrar till en cirkulär ekonomi. Planen antogs i december 2021.

Under året har vi infört sortering av hårdplast (exempelvis plaströrelser, leksaker utan batterier och tvättkorgar) vid återbrukshallarna, för att öka mängden plast som går till materialåtervinning. Plasten lämnas till samarbetspartnern, Van Werven Sweden, som sorterar, rengör och mal ner den till råmaterial till plastindustrin.

Biogas

Under 2021 har det fortsatt varit en kraftigt växande efterfrågan på flytande biogas inom industrin och som bränsle till tunga fordon. Kapaciteten på tankstationen i Linköping har utökats och under året togs beslut om att bygga ytterligare en tankstation i Norrköping, som öppnar 2022.

En ny gastät gödselbrunn, som har ersatt den öppna gödselbrunnen på biogasanläggningen, har byggts under året. Investeringen, som byggts med bidrag från Klimatklivet, bidrar till att minska utsläppen med drygt 2 000 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) per år. Samtidigt ökar produktionen av biogas med cirka 300 000 kilo per år.

BiogASForskningen har under året till stor del fokuserat på hur koldioxiden som bildas vid tillverkningen av biogas kan återanvändas eller lagras, så kallad Carbon Capture and Utilization (CCU) och Carbon Capture and Storage (CCS). Forskningen kring hur biogasproduktionen kan ökas med hjälp av vätgas har fortsatt. Patent har erhållits för metod som höjer kvaliteten på biogödslet. Utredning pågår för möjligheterna till att sälja biogödsel på konsumentmarknaden.

Bredband

Regeringens vision är att alla i Sverige ska vara helt uppkopplade år 2025. Tillgång till en bra uppkoppling skapar förutsättningar för att bo och verka i hela landet, samt driver tillväxt och innovativ produktion. Till 2020 fanns ett nationellt delmål som innebar att 95 procent av alla hushåll och företag borde ha tillgång till bredband. I Linköpings kommun har detta mål uppfyllts (95,3 procent). I Katrineholm är motsvarande siffra 93,6 procent och i Mjölby 88,3 procent.

För att motverka digitalt utanförskap gör Utsikt Bredband en omfattande utbyggnad av bredband via fiber i glesbebyggda områden. Under året har totalt 4 100 hushåll anslutits, varav 1 800 på landsbygden i Mjölby och Linköping.

Utsikt Bredband erbjuder tjänsten ”Enkelt och tryggt hemma”, som tagits fram i ett samarbete mellan Stångåstaden, Kinda kommun, forskningsinstitutet Rise, Alleato, Linköpings kommun och Utsikt bredband. Syftet är att göra det möjligt för fler att bo kvar längre hemma innan de söker sig till vårdboende, med hjälp av exempelvis larm, övervakning och personliga anpassningar av lägenheten.

Utsikt Bredband har under året blivit delägare i VÖKBY Bredband AB. Syftet är att kunderna i Vadstena, Ödeshög, Boxholm och Ydre ska få ett öppet nät med ett bredare utbud av bredbandstjänster. Bolaget har även startat klusterbolaget Nodena AB tillsammans med Fibra från Västerås, Kumbro från Örebro och Mittnät från Karlstad. Nodena säljer de fibertjänster, såsom kapacitet och svartfiber, som finns i respektive delägares nät. Det gör det möjligt för operatörer som inte har rikstäckande fibernät att handla regionala

förbindelser, vilket skapar alternativ till nationella aktörerna.

Bränslebaserad energi

Som en del i målet om att Linköpings kommun ska vara koldioxidneutralt år 2025 arbetar koncernen strategiskt för att minska andelen fossil olja i produktionen av el och fjärrvärme, genom att konvertera befintliga pannor för förbränning av flytande eller fasta biobränslen. Under året har vi konverterat stödbrännarna vid Gärstadverket samt byggt om en hetvattencentral i Ullstämman så att de kan eldas med bioolja istället för med fossil olja.

För att möta framtida krav inom bland annat klimat och flexibilitet behöver vi hela tiden hitta nya och innovativa sätt att lagra och använda den energi vi producerar. Det handlar om att använda energin i rätt tid, på rätt plats och i rätt form. Ett av våra pågående forskningsprojekt studerar möjligheten att lagra värme i berggrunden, för att bättre ta vara på den värme vi producerar. Under året har försök i Vallastaden genomförts med extern part. Byggnationen av en ackumulatortank i Lambohov påbörjades under året och planeras tas i drift 2023. Ackumulatortanken fungerar som ett värmelager och innebär att behovet av annat bränsle minskar, samtidigt som fjärrvärmens blir ännu mer leveranssäker.

Vi utreder fortsatt möjligheterna med Carbon Capture Utilization, CCU, och Carbon Capture Storage, CCS, (teknikval, mellanlagring, infrastruktur, transport, finansiering etc.), för våra kraftvärmeanläggningar.

Under 2021 har vi utrett möjligheten att bygga en sorteringsanläggning på Gärstad, för att kunna sortera ut den plast, kartong, matavfall och metall som finns i restavfallet från hushåll. På så sätt minskar mängden fossilt avfall som går till energiåtervinning samtidigt som andelen avfall som kan materialåtervinnas ökar.

Vi utvecklar en teknik som kan användas för att mäta andelen fossilt material i det avfall vi tar emot. Våra kunder kan därmed få information om hur andelen fossilt material i deras avfall förändras över tid. Syftet är, förutom att minska de fossila utsläppen från energiåtervinning, att premiera de kunder som sorterar väl och har ett lågt fossilt innehåll i sitt avfall.

Vi arbetar strategiskt för att kunna bedriva den verksamhet vi är skyldiga till, även vid klimatförändringar. Vi förebygger och mildrar effekterna av eventuella framtida störningar, som till exempel häftiga regn, kraftiga stormar och extrem torka, genom att trygga våra leveranser och skydda viktig infrastruktur. Vi arbetar efter en handlingsplan för åren 2020–2022, som ska hjälpa oss att fortsätta leverera våra produkter och tjänster även under dessa förhållanden.

Under året har det skett några mindre överträdelser av lagkrav och utsläppsvillkor inom ramen för miljötillstånden. Överträdelserna har utretts och rapporterats till berörda myndigheter.

Elhandel

Koncernen bedriver sin elhandelsverksamhet i dotterbolaget Bixia, som erbjuder 100 procent ursprungsmärkt el, producerad av förnybara energikällor. Bixia ansvarar numera för balansansvaret för hela koncernen.

Antal anslutna anläggningar för solel, vindkraft, vattenkraft och kraftvärme ökar ständigt och uppgår nu totalt till 3 995 stycken (2019: 3 204). De producenter som har ökat mest till antalet är de som producerar solel.

Bixia har under året tecknat sitt första PPA-avtal (Power Purchase Agreement) med industrikoncernen Nolato och Alight. Det innebär att Alight kommer att bygga, äga och förvalta en solcellspark och att Nolato, genom Bixia, köper den el som parken producerar. Parken byggs just nu i södra Sverige, där det finns ett produktionsunderskott, och beräknas producera 8 GWh varje år vilket motsvarar 1 600 villors normala årsförbrukning.

Nät

Under året har regionen varit förskonade från kraftigare stormar och oväder. Detta i kombination med att Nät successivt vädersäkrar elnätet har gjort att det inte har varit några större störningar i leveranserna av el under året.

För att höja leveranssäkerheten har luftledning bytts ut mot markkabel i Mjölby, Katrineholm och Linköping. Totalt har över 4 mil ny kabel lagts ned och 40 nätstationer har förnyats. Andelen nedgrävda elkablar uppgår i Linköping till 90,8 procent respektive 95,3 i Mjölby och 80 i Katrineholm. De centrala nätdelarna i Katrineholm har, på ett omfattande sätt, byggts om i syfte att ytterligare säkra leveranserna.

Arbetet med att byta ut alla kunders elmätare (cirka 100 000 stycken) till smarta elmätare har fortsatt under året.

I år var Belysning delaktiga i tre ljussatta konstverk i ljus- och kulturpromenaden Vintergatan tillsammans med Linköpings kommun.

För att ytterligare öka tryggheten och den positiva upplevelsen av Linköping har ny, och samtidigt förbättrad, belysning kring de historiska kvarteren runt Domkyrkan och Borggården installerats. Trygghetsskapande belysning har också satts upp i tunnlar och parker i de utsatta områdena Skäggetorp, Berga och Ryd.

Vatten och avlopp

Leveranssäkerheten av dricksvatten har under året varit hög och inga utsläppsvillkor för reningen av spillvatten från hushållen, verksamheter och industri inom kommunen har överskridits.

Slammet, som uppstår efter rening och som innehåller värdefull växtnäring, är Revaq-certifierat vilket innebär att det är godkänt för att spridas på åkrar som biogödsel. Under året har 100 procent av slammet återförts till de östgötska åkrarna.

Under 2021 har projektering av ett nytt biologiskt reningssteg vid Nykvarn inletts, i syfte att uppfylla framtida krav kopplade till klimatförändringar och en ökad befolkning.

Under året anlades en ny anläggning för rening av dagvatten vid Stångåns strand i Jakobsdal. Eftersom Stångån är en dricksvattentäkt är det extra viktigt att rena vattnet från partiklar, metaller, grus och näringsämnen. Dessutom kommer mikroplaster sjunka till bottensedimentet. Anläggningen är byggd för att använda naturliga reningsprocesser, sedimentering och biologisk aktivitet.

MSE, Vind och vatten

MSE har byggt en fjärrvärmeledning från Mjölby till Väderstad, en sträcka på cirka 11 kilometer. Från och med november förser nu MSE alla fjärrvärmekunder i Väderstad med fjärrvärme, som ersätter de halmpannor som tidigare användes.

Koncernen är delägare i flera vindkraftsparker. Andelen av den producerade elen under året uppgick till cirka 204 GWh, vilket kan jämföras med 130 GWh år 2020. Under 2021 invigdes 13 stycken vindkraftverk i Sunne i Värmland, som beräknas producera cirka 180 GWh förnybar el varje år. Under året påbörjades även byggnationen av 10 nya vindkraftsverk i Sunne kommun, ytterligare 170 GWh.

Tillsammans producerade de 42 vattenkraftverken cirka 288 GWh under året, vilket kan jämföras med 261 GWh år 2020. Tekniska verken är en av åtta medlemmar i Vattenkraftens Miljöfond Sverige. Fonden finansierar de miljöåtgärder som är nödvändiga för att Sveriges vattenkraftverk ska leva upp till moderna miljövillkor, enligt den Nationella planen för vattenkraft. Miljöinsatserna ska gynna såväl biologisk mångfald som bidra till att uppnå både nationella och internationella miljömål i vattenverksamheter.

Under året har bland annat följande insatser genomförts för att förbättra den biologiska mångfalden i reglerade vattendrag:

- Drygt 125 000 ålyngel i främst Motala ströms avrinningsområde – Stångån, Sommen, Yxningen och Storsjön – enligt våra styrande vattendomar, har satts ut.
- 4 305 ålar, nära 5,6 ton (5,2 ton år 2020), har transporterats från Sommen, Roxen och Glan till havet. Flytten av ål sker inom det branschgemensamma projektet Krafttag Ål, där även Havs- och vattenmyndigheten deltar.

Vid utsättningen av ål i maj besöktes Tekniska verken av SVT och Uppdrag granskning. Programmet sändes i oktober och blev mycket uppmärksammat.

Övergripande anpassningar till covid-19-pandemin

Covidpandemin har fortsatt inneburit en del utmaningar för verksamhet. För att hantera dessa utmaningar och för att säkerställa leverans av har arbetet fortsatt letts av koncernens krisstab. För de mest kritiska verksamheterna upprättades underkrisstaber med tillhörande stabschefer. Samtliga krisstaber upplöstes tillfälligt i oktober 2021 då vaccinationsgraden ökade men aktiverades igen precis innan jul, på grund den höga smittspridningen i samhället.

Varje affärsområde har genomfört särskilda åtgärder och anpassningar utifrån den tjänst eller produkt som de levererar. Tack vare åtgärderna har klustersmitta undvikits och de har bidragit till en låg smittspridning inom koncernen.

Samhällsengagemang

Ett av uppdragen inom ägardirektivet handlar om att bidra till att medborgare och verksamheter får ökad kunskap om energi- och resurseffektivitet. Insatser för beteendeförändring hos våra kunder och allmänheten sker genom flertalet olika typer av informationskampanjer om avfallssortering, biogas och Bixias elskola. På Vika återvinningscentral kommuniceras nu klimatnyttan som uppstår vid sortering av material för återvinning. Syftet är att öka sorteringsgraden, och därmed flytta upp materialet i avfallstrappan.

Flertalet examensarbetare och praktikanter har tagits emot under året. Inom traineeprogrammet för drifttekniker har fyra platser funnits. Innovation Camp, som är en innovationstävling för cirka 60 gymnasieungdomar från hela länet, genomfördes digitalt i år. Tävlingen görs i samarbete med Ung företagsamhet och årets tema var att komma med affärsidéer kring beteendeförändring.

Bästa världen är ett samarbetsprojekt med Linköpings kommun, Kolmårdens djurpark och från och med i år även Lejonfastigheter och Bixia. Syftet är att öka elevers kunskap i hållbarhetsfrågor. Varje läsår deltar cirka 5 000 elever i årskurs 2, 5 och 8.

På tekniskaverken.se erbjuds lärare i årskurs 3 en digital version av utbildningsprogrammet Bosse och Bettan. Programmet går ut på att lära barnen vad de ska och inte ska spola ner i toaletten och avloppet.

Tillsammans med Linköpings kommun och programmet Jobbslussen erbjuds personer som står långt ifrån arbetsmarknaden arbete i upp till sex månader vid våra återbrukshallar. Det kan vara personer som exempelvis är långtidsarbetslösa eller nyanlända.

Tekniska verken är medlemmar i FN Global Compact, världens största initiativ för hållbarhet med över 13 000 medlemsföretag och organisationer från fler än 170 länder. Tekniska verken har därmed förbundit sig att aktivt bidra till FN:s globala mål för hållbar utveckling samt att arbeta utifrån Global Compacts tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupcion. Rapportering av arbetet sker till FN.

Vi är en aktiv part i utbyggnaden av laddinfrastruktur i regionen via vårt delägda bolag Mer Sweden AB, som erbjuder landets snabbast växande nätverk av publika laddstationer. Försäljning av laddstationer till privatpersoner startades upp i mars och efterfrågan ökar explosionsartat, både för företag och privatpersoner.

Samverkan inom koncernen

- Återkommande vd-möten inom Linköpings Stadshus-koncernen.
- Samverkan kring finansieringsfrågor i Finansforum.
- Koncernnätverk för kommunikationschefer och även mötestillfällen för övriga kommunikatörskollegor.
- Inköpsfunktionerna, HR-funktionerna och hållbarhetscheferna i de större kommunalt ägda bolagen har återkommande separata samverkansmöten.
- Affärsområde Vatten och avlopp samverkar med flera av kommunens olika kontor både vad gäller exploateringar, planering inför förnyelseprojekt, dagvattenplanering, klimatanpassning och kommunikation.